

...שצונו לזכור מה שעשה לנו
עמלק בהקדימו להרע לנו,
ולשנוא אותו בכל עת ועת, ונעורר
הנפשות במאמרים להלחם בו
ולחדש שנאתו ולזרו העם לשנוא
אותו עד שלא תשכח המצוה ולא
תחלש שנאתו ותחסר מהנפשות
עם אורך הזמן.

(סהמ"צ להרמב"ם ד"ל קפ"ט נ"ט)

מלחמה לה' בעמלק

תמוז תשס"ח

נשבע הקב"ה שאין שמו
שלם ואין כסאו שלם עד
שימחה שמו של עמלק,
וכשימחה שמו יהיה השם
שלם והכסא שלם. מדור
דור, מדורו של משה רבינו
ע"ה עד דורו של משיח.

"ד' הוא מלכנו - ולו אנו עבדים"

פרשת חיינו בקוצר אמרים של הלוחם הגדול קדוש ד' מורנו ורבינו רבי עמרם בלויא זצוק"ל

~ ל"ד שנה להסתלקותו לגנו"מ ט"ו תמוז תשל"ד - תשס"ח ~

עול תורה והן בלבוש דתי מזרחי או
אגודאי, באמצע הקמת המדינה -
האתחלתא דגאולה או אתחלתא דקיבוץ
גליות המפורסם כ"כ בדברי האגודאים,
הכריז רבי עמרם בלויא כי אין לו ליהודי
שומר תורה שום חלק באתחלתות
ארורות הללו ובענין המדינה הזאת, רבי
עמרם עמד אז וזעק: "אל תלכו שולל
אחרי הנהגת הסוכנות הציונית הממאנת
בדעת תורה"ק", "אל תתנו בניכם
ובנותיכם ליהרג על מדינה של תוהו
ובוהו", "אנו לשלום עם הערביים! אנו
פונים לממשלתנו האנגלית שתחלצנו מן
המצר".

*

בחודש ניסן תש"ח, בימי פרוס לידת
הע"ז והמרידה הנוראה בהקב"ה בשמו של
עם ישראל ה", קיבוץ אליו רבי עמרם
זצ"ל קהל גדול לצאת לרחוב העיר
במחאה גלויה נגד הקמת האתחלתא,
ונתקבצו אז שלומי אמוני ישראל ברחבת
מאה שערים לדדשות חיוק שדרש רבי
עמרם זצ"ל ועוד, בשעה שההפגנה הגיעה
לרחוב חגי, יצאו נגדם כוחות הציונים
מקימי המדינה והכו וירו ופצעו רבים
ברציחה גלויה, אבל הוא לא נרתע מכאלה
ומכיוצא בהן, הוא עם הרה"ג רבי אברהם
הכהן ראטה זצ"ל פנו אז אל הממשלה
הבריטית ומסרו להם בידם כתב עם
חתימת ידיהם, בו הם מבקשים ומתחננים
בשם כלל היהדות הנאמנה שממשלת

באומות, היה הוא הלוחם היחיד נגד זה
בכל תוקף, עד שחנותו נהפכה למקום
קרב בינו ובין המון החלוצים והקבוצות
של הציונים.

בניו שליט"א מספרים כי עוד זוכרים
שכל אימת שנשמע שבעוד כמה ימים
עומדים הציונים לעשות "שביתה", ידעו
כי המערכה התחילה, בהיות שבני
משפחתו היו צריכים לעמוד בפנים החנות
ולשמור עליה מהבריונים הציונים, וכאשר
עלה החשש שיעלה בידי הציונים לסגור
את חנותו בכח, הוריד רבי עמרם את
הדלתות והשאיר חנותו פתוחה כל שעות
המעל"ע, ובלבד שלא להיכנע חלילה
לפקודות ראשי הציונים, ולא פעם זרקו
לתוך החנות בקבוקי חומר מחנק מדמיע
כדי לאלץ את אשתו הצדקנית ע"ה ובנות
המשפחה שעמדו בפנים החנות, לצאת
ולסגור את החנות, אבל כל אלה לא
הצליחו להכניע את כח ה"מסירות נפש"
של האדם הגדול רבי עמרם זצ"ל שעמד
כצור חלמיש נגדם.

*

היה זה בשנת שח"ת כאשר היה העולם
שמש והעגל הציוני הזה עומד היה
להיווצר בעוה"ר ולאסונו של עם ישראל,
רבי עמרם זצ"ל לא הפסיק מלזעוק
ומלהכריז במסירות נפש נגד הקמת
המדינה, נגד הגאולה הכוזבת הזאת, נגד
ה"שחרור" הזה, נגד "קיבוץ גלויות" הזה,
באיזה לבוש שיהיה הן בלבוש של פורקי

יחיד במינו היה מורינו רבי עמרם זצ"ל
נגד עולם מלא חושך וערפל, מינות כפירה
ופריקת עול תורה שלא היה עוד כדוגמתה,
לא היה לרבי עמרם לא ציבור ולא עוזרים,
לא בנינים ולא הישגים, לא ממון ולא
מכבדים, היה לו רק את הקול, לרוב פעמים
לא קולות אלא קולו הפרטי בלבד, אבל לא
חדל מפני זה להשמיע את האמת הברור
הנובע מתוך לבבו השותת דם, שזאת
התורה אשר שם משה לבני ישראל, עומד
וזעק כי אך התורה הזאת הניתנה מפי ד'
זהו כל המהות של עם ישראל ואין להכיר
במהות אחרת חוץ מזה.

נציין בזה כמה פרטי עובדות בנוגע
למלחמתו הבלתי מתפשרת של מורנו רבי
עמרם זצ"ל, למען ידעו דור אחרון כי עוד
לפני זמן לא רב עדיין חי ופעל בתוכנו
יהודי מרגיז ממלכות כרבי עמרם בלויא
זצ"ל, השומר כבבת עין על חומות ירושלים
או על מה שנשאר מן החומות הללו, חזון
נפלא בישראל היה האיש הגדול הלזה,
המרעיש ארץ בכח מאמרו לבד, איש יהודי
יחיד בדור הזה המזכיר את שם ד', את
העיקרים ואת היסודות.

*

היו זמנים שהיה לו לרבי עמרם זצ"ל
חנות ברחוב מאה שערים, ובתקופת
השנים שקודם קום מדינתם כשהציונים
היו מידי פעם מארגנים "שביתות" וסגירת
החנויות כצעד של מרידה נגד הממשלה
הבריטית, שהיה בזה פעולה של מרידה

אנגליה תשאיר את חסותה על א"י ולא יתנו לציונים הכופרים להשתלט עליהם.

*

בתקופת מצור ומצוק כזו, כשהידוע איטשע מאיר לעווין ודעימיה לא בושו לנאום לפני בחורי הישיבות "להתגייס" לחיילות השטן, ובלבול המוחות וההסתה והדחה משכו בעוה"ר גם רבים וטובים, לא אמר רבי עמרם זצ"ל נואש, והוא עם מורנו הגה"צ רבי אהרן הלוי קאצינעלנבוין זצ"ל הלכו מבית כנסת אחד למשנהו וזעקו את זעקת התורה כי לא יתפתו חלילה להתגייס בצבא הע"ז הציונית.

בתקופה היא נודע לו כי בישיבה הגדולה של ת"ת שומרי החומות, מלמדים לאברכים ובחורים על כלי נשק, תחת דלת נעול במנועול, נעמד רבי עמרם זצ"ל ובמו ידיו פרץ את הדלת וגם הורידה מצירה, והלך שחוח כשהדלתות הכבדות על גביו עד ביתו, וכה התבטא בשעתו רבי עמרם זצ"ל: "דרך הרשעים שבמחשך מעשיהם, וכשמגלים מחשביהם אינם יכולים להמשיך מעשיהם", וכך הוה.

כמו"כ כאשר נודע לו שבבית "הכנסת אורחים" במאה שערים מלמדים כלי נשקם לבחורים ואברכים הנלכדים ברשתם, בא שם רבי עמרם זצ"ל עם הרה"צ רבי אורי שיינבערגער זצ"ל והרה"ח ר' יעקב שלום גפנר זצ"ל (שהיה עדין בחור), ויחד דפקו בדלת בלי הרף, וכש"הקצין" הציוני יצא ואיים עליהם, התלוצצו הם בפניו, ובכל כוחם זעקו נגדם עד שנשברה כת הסטרא אחרא והללו ברחו משם.

*

היה זה כשקצב אחד מתושבי העיר העתיקה כיבד את הרב הראשי הציוני העוכר קוק, ביתו של הקצב היתה מתחת הישיבה הקדושה אהל משה שרבי עמרם זצ"ל בהיותו אברך היה נמנה בין הלומדים שם, אחד מבני הישיבה שפך עליו מאחד מחלוני הישיבה שמלמעלה קיתון של מים, דבר שהרגיזו עד מאוד את העולם היהודי אשר חשבוהו לאדם גדול.

נשיא הישיבה היה אז הגאון הגדול רבי יצחק ירוחם דיסקין זצוק"ל בנו של הרשכבה"ג מוהר"ל דיסקין מברסק זצוק"ל, אלה אשר נפגעו מאד ממעלל זה

נכנסו עד מהרה לבית הגר"י דיסקין זצ"ל וגילו לו כי אם ישתוק על כך ולא יסתייג ממעלל זה, תצא אגודת הרבנים שבאמריקא נגד מוסדותיו, ישיבת אהל משה ובית היתומים דיסקין, להחרימם ולהרסם, אך הגאון לא שת לבו לכל אלה ותשובתו הברורה היתה: "עשו מה שבכוחכם", ותו לא מיד...

רבי עמרם זצ"ל אשר נחלץ אז למערכה בהעוכר הידוע קוק, זכה וב"ד הרעים והזדים של "הרבנות הרשעית" הציונית הכריזו עליו ח"ר, ושוב לאחר זמן מה שלחו אליו מהב"ד שלהם כי רוצים להשיב את הח"ר, השיבם רבי עמרם זצ"ל שאינו חפץ בזה והוא תהילתו ורוצה לבוא עם זה לעולם העליון.

ופעם קרא הגאון רבי יצחק ירוחם זצוק"ל את רבי עמרם זצ"ל, הכניסו חדר תוך חדר ואמר לו: "אברהם יצחק הכהן קוק בגימטריא יש"ו שר"י", ורבי עמרם זצ"ל שסיפר את הדבר בסוף שנותיו הוסיף לומר כי אף פעם לא חשב אם הגימטריא מכוונת.

*

היה זה בערך בשנת תש"ג-תש"ד, בימים הקשים אז בירושלם כשהעניות שלטה אז בכל תוקפן, הובאו כדים גדולים של מאכלי חלב ומאכלי ירק מבית התבשיל של בית החולים הציוני "הדסה", עבור בית החינוך החרדי לבנות הנקרא "ר" בניציון יאדלערס חדר" ללא בקשת תשלום כלל, הדבר נודע לרבי עמרם זצ"ל ובעצמו נכנס בבית התבשיל אשר שם, והפך את הכדים והקדירות עם האוכל אשר בתוכם על הרצפה, ובזה נפסק מנהג זה ולא הובא עוד יותר.

שפיכת קלון וכעס על מעשה נועז זה של רבי עמרם זצ"ל היו אז לרוב כמובן, אך נשכחו כמת מלב, אבד זכרם, והמוסד ניצל עד היום, בזכותו הגדול של רבי עמרם זצ"ל.

וכן באותו זמן הביאו כדי אוכל חלב וירקות וגבינה מבי"ח "הדסה" לת"ת שומרי החומות, ובא רבי עמרם זצ"ל ושפכם על הרצפה, ובנקל לתאר איך וירונו רבים בבתיהם, על גרם צער לעניים וכו', כל הדיבורים פרחו באויר וקדושת התורה נשארה כמו שנמשכה לדורות.

יש לציין גם את חלקם במערכה זו של הצדיק הקנאי רבי משה פרידמאן זצ"ל חתנו של הגה"צ רבי דוד בהר"ן זצ"ל, ושל הרה"צ רבי דוד בטילמאן זצ"ל שהיה מלמד בת"ת תורה ויראה, אשר עבדו אז יד ביד עם רבי עמרם זצ"ל על קדושת בתי החינוך, זאת בזמן דור עני עייף ויגע כשכל פרוסת פת היה נחשב לאוצר, ויתרו על חיי נפש למען חיים נצחיים, ולא חתו מפני המלעיגים המלגלים, למען שמו באהבה.

*

יש לציין בכאן עוד עובדא הנוגעת לענין טהרת החינוך, אחד מבניו של רבי עמרם זצ"ל למד בת"ת אצל מלמד אחד אשר התחיל לשלוח את בנו לבית חינוך אחד שלא היה רוח חכמים נוחה הימנו, הלך רבי עמרם זצ"ל ובאמצע לימודו של המלמד עם התלמידים, נכנס אצלו וסגר את החומש, ותפס את ידו והולילו לחוץ בלא שידבר אתו כלום, לבסוף הוציא המלמד את בנו מאותו בית חינוך.

לעת זקנתו התבטא רבי עמרם זצ"ל באמרו: "איך ווייס אליך נישט פון וואנעט איך האב דעם כח געהאט".

*

את הפסוק "כי עליך הורגנו כל היום", קיים רבי עמרם זצ"ל בעצמו במעשה ובפועל, וכפי שהיה רגיל לפרשו - להיות מוכן ומזומן למסור נפשו על קידוש השם בכל עת ובכל רגע של היום, ואכן בכל הזמנים היה חי וקיים באותה החלטה של מסירות נפש עבור כבוד שמו ית'.

סיפר ידיו הגדול הגאון רבי אהרן קאצינעלנבוין זצ"ל בהספרו סיפור מאלף על מסירות נפשו, היה זה בתקופת המחאות נגד חילולי שבת של כדור רגל, עוד קודם התייסדות המדינה, התארגנו אז שתי קבוצות של אברכים יראים, האחת עמדה למטה על יד שכונת הבוכרים, והשניה עמדה למעלה על יד המקום של הכניסה למגרש כדור רגל, והיה המדובר שהקבוצה העומדת למטה תתחיל מקודם בצעקות "שבת" כדי למשוך את כל מחנה המשטרה הבריטית ושוטריה למטה, וכשהשוטרים הבריטים יטרדו למטה, אז יסתערו אנשי הקבוצה העליונה להתפרץ לתוך השער ולמחות על המקום נגד

המשחקים, רבי עמרם זצ"ל היה עומד בראש הקבוצה העליונה, וכשעדיין לא הספיק רבי אהרן זצ"ל לומר לו שיחכה עוד רגע עד שהקבוצה מלמטה תתחיל לצעוק "שבת", ושהבת קודש אחזה את רבי עמרם זצ"ל, והתחיל לעצוק בקול גדול "שמע ישראל ד' אלקינו ד' אחד", ובמסירות נפש הפיל את עצמו לתוך המערכה הכבידה בין מאות השוטרים והפרשים הבריטים, כי לא עצר ברוחו לחכות עוד רגע כאשר בער אצלו אש קנאת ד'.

בנו הרה"צ רבי אורי בליא שליט"א מוסיף לספר על זה כי מאורע מיוחד היה אותו השבת כאשר כתריסר שוטרים בריטים הקיפוהו וסחבוהו בכח לתוך מכונית משטרה, וכשהרגיש שיחשבו שבוה ניצחו את השבת השליך עצמו במס"נ מתוך המכונית על הקרקע, עד שלבסוף הוכרחו להוליכו רגלי למחנה המשטרה, כמוכן שכל זה היה מלווה בהכאות ובבעיטות של הזקיפים הבריטים, אבל כל זה לא הפחיד אותו ולא הביא מורך בלבבו, וגם אחרי אותו מעשה היה ממשיך ללכת ללא חת ומורא להמחאות בכל שבת ושבת עד שנתבטל המשחק המכוער.

*

על גודל מסירות נפשו למען כבודו ית' בפועל ובמציאות יש עוד להאריך הרבה, ונביא כמה דוגמאות אחדים, היה זה כשהכופרים הכריזו והסיתו לקניית פירות וירקות מה'משק העברי' ולא מהערבים, שהיה נקרא "מס כופר הישוב" למען ה"הגנה" הכופרת, היה יום רבי עמרם זצ"ל יוצא כשהחלוצים הבריונים עומדים לאחוריו וכלי זינים דרוכים ומוכנים לרצחו נפש, והוא זועק בקול ברחובות מאה שערים: "יודען מען טאר נישט שטיצען דעם כופר הישוב", ואך בדרך נס ניצל מידם ללא כל השתדלות, כי נפל פחד עליהם ונסו כמפני חרב, אבל רבי עמרם זצ"ל הכין את עצמו לההרג ללא שום פחד ומורא.

וכשהפושעים החיילים של "ההגנה" תפסו אנשים לרשתם בשנת שח"ת, ובתוכם נשבה גם חתנו הרה"ח רבי ברוך יצחק מינצבערג זצ"ל, ויהי כשמוע רבי עמרם זצ"ל כי נשבה חתנו, יצא לבדו מביטו למלחמה ממש, רדף אחריהם, והם

ברחו, על אף היותם מחומשים עם מכוונת ירי, כשרבי עמרם זצ"ל פתח את לבבו לפני הגונענראל שלהם בצעקה "שיס", והם נהדפו ונסוגו אחור.

ואכן באופן זה זכה להעמיד דברים כחומה ללא הרף, ולקידוש ד', ומלחמה למען שם ישראל המחולל, והסרת האפוטרופוסות של הגזלנים המורדים שלא ידברו בשם כל ישראל כמייצגי העם.

*

קשריו עם גדולי ישראל הלא ידועים הם למדי, ובפרט אל הגאון החסיד מרן הגר"ז סאלאוויציק זצוק"ל אשר נפשו של רבי עמרם זצ"ל נקשרה בו, היה מרבה לבקרו, והשתדל לשמשו, והיה מתבטא: "קשה עלי לעבור את השבת לפני שאני מברך ומתבדך ב"שבת שלום" מפי הרב מבריסק".

ומרן הגר"ז זצ"ל לעומתו החזיר לו אהבה על אהבה, וגם החשיב מאד את דעתו וכפי שפעם התבטא: "כשרבי עמרם אומר משהו צריך להתחשב בדבריו שכן עמקותו גדולה".

כמו"כ היה רבי עמרם זצ"ל מרבה להציע את ספיקותיו השונים לפני מרן הגר"ז זצוק"ל, ונביא בזה דוגמא אחת.

כידוע כל ימיו של רבי עמרם זצ"ל היה נזהר לא להחזיק ולא ליגע בידי מטבעות

או שטרות של הכסף הציוני, ועל אף כל הקושי שבדבר לא ויתר רבי עמרם זצ"ל על כך, כי היות והכספים שייכים להמרידה הנוראה בד' ובתורתו לא היה מסתגל בנפשו לנגוע בהם, אך כשהיה מדובר שהכופרים הציונים הביאו לתוך מדינתם ילדים מרומני' וכדומה על מנת להעבירם לשמד ה"י, נדבר אז רבי עמרם זצ"ל עם ידידו הגדול, אחד מרועי ולוחמי היהדות הנאמנה ה"ה הגה"צ רבי אברהם אלי' מייזעס זצוק"ל, אשר צידד כי יתכן וכדאי לו לוותר על מנהגו זה בכדי שיוכל לאסוף כספים להציל את ישראל משמד נורא כזה ה"י, וההחלטה היתה כי מרן הגר"ז זצוק"ל יכריע בדבר, ואכן הכרעת מרן הגר"ז היתה כי רבי עמרם זצ"ל לא יפסיק מהנהגתו, היות ולאסוף כספים למען הצלת ילדי ישראל משמד היא מצוה שאפשר לעשותה גם ע"י אחרים היכולים לדאוג להצלתם.

כמו"כ היה מקורב ומחובב מאד אל גדולי ישראל כמרן החזן איש זיע"א, אשר

כידוע בהיות רבי עמרם זצ"ל אסור בבית האסורים בעיר יפו בגין מחאותיו נגד חילולי שבת קודש ה"י, נסע החזן"א זצוק"ל במיוחד לבקרו כשהוא אומר למלוויו "הנני הולך לבקר את השבת", ופעם התבטא בהגדרתו העמוקה "רבי עמרם"ס ליכט וועט אונז ראטעווען", וכשרבי עמרם זצ"ל ישב בכלא עבור מחאותיו על קדשי שמים אמר החזן"א להצדקנית ע"ה אמו של רבי עמרם: "די גאנצע וועלט איז אין א תפיסה", וכן ידוע שאמר: "ווען נישט רבי עמרם וואלט שוין געווען אפן אלע געשעפטן אין ירושלים".

וחביבותו לגדולי ומאורי הדור שבירושלים עיה"ק, ובראשם מרן הגר"צ דושינסקיא זצוק"ל היתה גדולה, ומדי פעם היה מרן הגר"צ זצוק"ל מחזק ידי רבי עמרם זצ"ל על מאמריו המלאים בהירות באמת ובאמונה שהיה מפרסם בתדירות על גבי גליון "החומה", ומתוך אהבה וקירבה היה מרן זצוק"ל גם מעוררו לפעמים אם היה מוצא במאמריו איזה תיבה משפת "העברית" הצינית, ורבי עמרם זצ"ל כמוכן קיבל את דבריו, ואכן היה הרבה משתדל כפי יכלתו בכתיבת המאמרים שיהיו נקיים וטהורים מכל רבב של טומאת שפתם, הכופרת והמגשמת את לשונו הקדוש.

*

בכל מחאה ומחאה נגד כל פירצה שהיא ראה רבי עמרם זצ"ל הזדמנות להכריז את הכרזת היהדות נגד כל עצם הכפירה והמרידה הנוראה בשם "ישראל" רח"ל, וכמו כן בכל עת שהועמד בבית ערכאותיהם היה מצהיר באופן שאינו משתמע לתרי אנפי, כי הנהגה ובית משפט הקורא לעצמו בשם "ישראל" בזיוף, בשעה שאין לה שום שייכות לעם ישראל ולתורת ישראל, אין לה שום סמכות לשפוט יהודים, כי כל יסודה בשקר ובזיוף וכעפרא דארעא חשיבא.

נציין בזה מתוך דבריו באחד מהצהרותיו בפני בית הערכאות הציוני (אייר תשי"ח):

"השופטנא" מפסיקו באמצע דבריו ושואלו: "למה אינכם לוקחים רשיון להפגנה".

רבי עמרם זצ"ל עונה לעומתו באופן ברור: "אמרת כבר זאת בהזדמנויות

אחרות, כי אנחנו רואים את אישורנו של השם ישראל על משתלטים אלו ומפעליהם כהתכחשות גלויה באמונה, איננו רוצים לאשר את שם ישראל על המשתלטים הללו".

רבי עמרם זצ"ל ממשיך בדבריו כשהוא מציע שדיון זה יתקיים בפני בית דין יהודי "נייטראלי", דהיינו שאינם מקבלים משכורת מהמדינה, ואלוהים יביאו כל ההוכחות של "העבירות" ואת הדיון היסודי אם רשאים לגזול מיהודים אלו את זעקתם, ושוב ממשיך רבי עמרם זצ"ל ואומר: "כי אם הצעה זו אינה מוצאה חן בעיניהם, הרי הוא דורש לבקש מאת ארגון האו"ם שהם יעמידו שופטים שידונו את העניין לכל הפחות באופן נייטראלי".

וכאן מפסיקו ה"שופטנא" ואומר לו שיותר אין לו רשות לדבר, רבי עמרם זצ"ל אשר חשש פן שתיקתו תתפרש חלילה כהסכמה ואישור על החלטת בית הערכאות המרים יד בתורת משה השיב בתום לב: "שכבר אמר כל מה שרצה לומר".

*

מאז קום המדינה, יחד עם זעקת ה"איני מכיר" אשר זעזעה אמות הסיפים, לא הפסיק רבי עמרם זצ"ל לזעוק ולהכריז מידי פעם כי המשתלטים הציונים גזלנים הם ואין להם שום צדק ויושר להחזיק בארץ לא להם, לא פסק להכריז כי על פי החלטת האו"ם ירושלים כולה היא עיר בינלאומית, וגם כי רצונם של היהודים החרדים דרי ירושלים היא לצאת מתוך גבולם, ולהיכנס לגבול ירושלים העתיקה ת"ו אשר היתה אז תחת שלטון הערבי.

ובאותן הפגנות סוערות על קדושת השבת ברחוב יפו, כשהציונים העמידו כלי רכב להסעת נוסעים למקומות הרחצה בעיצומו של יום השבת רח"ל, להפיץ ולהרבות זימה ותועבה עם הריסת השבת, היה זה בקיץ תשס"ז כשעל המערכה נפל שדוד קרבן השבת רבי פנחס ב"ר ירחמיאל סעגאלאו זצ"ל הי"ד, ניצל רבי עמרם זצ"ל את ההזדמנות לזעוק את זעקת היהדות הברורה, שלא היתה כ"כ נעימה בשעתו לאנשי ההמון:

וכה הם דבריו באחת המודעות דאז: "... ואם יהודים הנמסים כמים לעומת מעלליהם המחפירים האיומים והנוראים

מנסים למחות נגד זה, בזה שמעל המדרכות מריעים שבת, שבת! עמדתם עליהם באכזריות לדכא אותם במאסרים ועינויים קשים, תנו לצאת מגבול הרשעה שלכם! תנו לעבור לירושלם עיר הקודש שבידי שכנינו הערבים, אשר משם הוצאנו, אם ימיתונו נמות ואם יחיונו נחיה, כי על פי תוה"ק עלינו לבחור גם את המות רח"ל מהחיים בגבולכם, כדאיתא בחז"ל: גדול המחסיאו יותר מההורגו".

ושוב כעבור אך שני שבועות, כשכמובן לב האכזרים הציונים נשאר בשלהם, להמשיך בהתגרותם באומות העולם ובפרט באומות הערביות שונאי מדינתם ללא שיניחו את שבוייהם היהודים הנאמנים לד' לצאת ממדינתם הסמאה אל גבול השלטון הערבי, המשיך רבי עמרם זצ"ל בזעקת היהדות כשהוא מוסיף בזעקה גדולה ומרה: "שבאים אכזרים הלא תענו! האין מספיק בהגדת הסאה של האכזריות? שבאים אכזרים! פנינו אליכם לפני שבועיים בקריאה נואשה: תנו לנו לצאת מגבולכם המרשעת, ועד עכשיו לא עניתם, אלא הנכם מוסיפים להתאכזר ולערוך בנו פוגרומים, הלא תענו על דרישתנו תנו לנו לצאת מגבולכם!".

כדאי לציין כי הגאון רבי שמואל דוד הכהן מונק זצ"ל, אב"ד קהילת החרדים בעיר חיפה ובעל שו"ת פאת שדך, כתב בשעתו מאמר נפלא ב"משמרת חומתנו", בו הוא כותב ומתאר איך שבשעתו כעס וחרק הקהל הרחוק את שינוי עד שביקש לבלוע את נטורי קרתא חיים על צעדם זה, מופתעים היו ההמון מאד וכלל לא היו מוכנים לגילוי דעת כזה מצד נטורי קרתא, אבל רבי עמרם זצ"ל ודעימיה אשר לא מצאו ענין למצוא חן בעיני ההמון, הרגישו על עצמם חובה להכריז את זעקת האמת, וכפי שכותב שם הגרש"ד במאמרו זה: "אין ראוי לאמת שתהיה ביישנית ופחדנית", לא שמו עין אל כל היריקות והבוזיונות והכריזו ברורות כי אכן ברצונם לעזוב את המדינה, ואף להכנס בגבול הערבים!

*

היה זה בשנת תשי"א, כשרבי עמרם זצ"ל זכה לשדך את אחת מבנותיו עם ת"ח אחד מיקירי ירושלים, התקיימה

סעודת תנאים ברוב פאר והדר והשמחה היתה גדולה, אך דא עקא ואחד עשה על דעת עצמו, בכך שכיבד בסעודת המצוה את אחד מראשי הישיבות שבירושלים אשר פרץ פרץ בחומת היהדות, ובחתונת בתו כיבד ל"מסדר קידושין" את הרב הציוני ד"ר הערצוג. (נ.ב. לימים היה ראש ישיבה זה גם מהחותרים על ה"חוב קדוש" האגודאי להשתתף בבחירות הסמאות לכנסת המיניים הכופר והמורד, אך בשעתו היתה הטענה היחידה עליו רק בכך שכיבד את הרב הציוני, ועבור זה לבד ראה רבי עמרם זצ"ל בעצמו חוב לגלות ולהבהיר את דעתו הברורה).

רבי עמרם זצ"ל אשר היטב כאב לו על הכבוד שניתן לראש ישיבה פורץ זה בשמחת ה"תנאים", שהיה בזה משום פירצה נוראה בחומת ההתבדלות מן הציונים ומכבדיהם, וגם אם היה זה ת"ח וגאון גדול בתורה כידוע, אך לא היה בזה להכשירו לבוא בקהל היות ונתן יד לכת הציונים הכופרים ורבניהם הצבועים, עמד ופרסם גילוי דעת בנוסח דלהלן:

"לרבים המצטערים על שבמסיבת כתיבת התנאים של בתי תחי' נתכבד מי שהוא אשר זה לא כבר השיא את בתו ומצא לכבד את הרב הציוני ד"ר הערצוג להיות המסדר קדושין, הנני הודיע כי אני לא גרמתי את כבודו של הנ"ל, והוא רחום יכפר עוונתי אם התרפיתי במלאכתי ח"ו, ויה"ר שלא יתחלל שם שמים על ידינו ח"ו ויתגדל ויתקדש שמי' רבא בבי"א", ועל החתום שמו המלא.

*

הרבה יש עוד להאריך בנוגע לאש להבת כבוד שמים שבערה בו בזעקותיו להתבדל ולהתרחק מן האדמו"רים והרבנים, וכל מיני ראשי ישיבות שונים, המחייבים את המוני בית ישראל להשתתף בבחירות ולהתכלל בהע"ז הציונית המכרות ואומרת כי עם ישראל הוא עם ככל העמים מנותק מתורה ואמונה ה"י, עד סוף ימיו זעק זעקת אליהו בהר הכרמל "אם ד' הוא האלקים לכו אחרינו ואם הבעל לכו אחרינו", וכל עוד שייכים היו למחנה הבעל הכריזו ללא הרף כי מנותקים אנו מאתם, אין לנו שום שייכות עם גדוליהם ואדמו"ריהם, חצרותיהם וקהילותיהם השייכים לישראל

ציוני מזויף זה, וכדבריו הברורים (משמרת חומתו סיון תשכ"ו): "שאי אפשר להתבדל מהמון כופר ומורד זה, כי אם תעשה ותבוצע אותה מדת ההתבדלות גם מאדמורי"ם רבנים וראשי ישיבות אלה, ומהמוניהם שהנם כלולים בתוכם וחולקים אתם בקופותיהם...".

ומעשה באחד מנכדיו שנכנס פעם אתה לתוך היכל ביהמ"ד של "חסידות גער" שבשכונת גאולה, הידועים מאז לראשי המסיתים לטומאת הציונות, רבי עמרם זצ"ל אשר היטב כאב לו הדבר עד מאד על אשר העיז הנכד להציג את מדרך רגלו במקום כזה, הפסיק מאז לדבר עם נכדו חביבו זה, עד ששלח נכדו זה ביד שליח מכתב התנצלות לזקיני הגדול רבי עמרם זצ"ל, בו כותב כי מעתה הרי הוא חוזר בתשובה שלימה ולא יהין עוד להיכנס בחצירים.

יש לציין כי זכה רבי עמרם זצ"ל ואף אחד הסתלקותו לגנז"מ כאשר העולם היהודי ביכה את האבידה הגדולה לכל בית ישראל, הרי בשעה שהלוייה עברה דרך רחוב מלכי ישראל לעבר בית העלמין שבשכונת גבעת שאול, כנהוג בפעיה"ק ירושלים כשמגיעים עם הנפטר ליד כל בית כנסת שהוא, עוצרים קהל המלויים ואומרים "קדיש", אך בהגיע הלוייה על יד בית מדרשם, הכריז הרה"ג רבי אהרן קאצינעלנבויגען זצ"ל שהקהל ימשיך בדרכם, כי חסידות גער היו מאלה שהכניסו את היהדות החרדית בציונות, ואכן קהל המלויים אשר ידעו כי רבי עמרם זצ"ל נתן את כל חייו ללחום נגד הציונים ומכשיריהם הבינו כי לכבודו אין להם לעצור במקום כזה.

*

בכל מחאותיו לא הסתפק רבי עמרם זצ"ל בזה שמחה השכם והערב "פלמיא גולנא הוא", אלא תמיד חיפש דרכים אין לפרסם את המחאה כדי שתשמע בכל העולם, כי רצונו בביטול המדינה "ולמחר תבענא ליה בדינא", בכל הזדמנות שהיא פרסם את דעתו הבהירה, כל אימת שמצא איזה דרך אין לשלוח את ההכרזה לראשי ממשלות שונות פעל ועשה, וכדבריו באחד ממכתביו לאלה שהיו עוסקים כבר אז בפעולות שונות בנוגע להפרסום בפני

אומות העולם את מהותו של העם היהודי, וז"ל: הדברים הנאמרים על ידינו, פרטיהם ופירושים טוב להם הפרסום, ואם גם לא יהודים מוצאים ליתן פרסום לדברינו הנ"ל אין למונעם, ואולי גם לאשרם בעצה, יבא הנס מכל מקום", ובאחד הכרוזים אשר ניסח בסוף ימיו, בלשון קודש, באידיש ובערבית, כותב רבי עמרם זצ"ל בלשון ברור: "אין אנו משתתפים בהנהגת "ישראל" המזויף, ממשלה לא יהודית איזו שהיא, רצויה היא לנו יותר מזו של ישראל המזויף, למשל, ממשלת טורקיה היתה רצויה לנו יותר, עומדת לפנינו שאלה אם מוכרחים אנו לעזוב את הארץ, לאיזה מקום בעולם", ועוד כהנה וכהנה כרוזים ופרסומים למען שכל אומות העולם יבינו וידעו כי אין לעם היהודי שום שייכות להמשתלטים הציונים ומדינתם הכופרת, וכי מעדיפים אנו כל שלטון שהוא מעל שלטונם הטמא.

בסוף ימיו כתב רבי עמרם זצ"ל מכתב לנשיא ארה"ב בו הוא מבקש ממנו שישתדל לבטל מעלינו את השתלטות הציונים.

כמו"כ כידוע שבסוף ימיו חיזק ועודד את ידידו הרה"ג רבי משה הירש שליט"א לעשות פעלים ולפרסם בין אומות העולם את עמדת היהדות הנאמנה נגד הטומאה הציונית ובפרט בין העם הערבי, ובכל מעשיו ופעולותיו השונות לעשות קשרים עם ראשי ומנהיגי העמים הערביים עמד רבי עמרם זצ"ל על גביו והדריכו בכל הדברים, כמו"כ כתב כמה מכתבים בכתב ידו לאנשים שונים באר"י ובחור"ל שיבואו לעזר למען העושים והמעשים בעניינם נשגבים אלו העומדים ברומו של עולם.

בדרכו הכבושה זו המשיך רבי עמרם זצ"ל בדרך ההשתדלות של מרן הגרי"ח זאננענפעלד זיע"א ועוזרו הגדול ה"ה ר' יעקב ישראל דעהאן זצ"ל לכתל את ההשתלטות והאפוטרופוסות הציונית מעם הקודש ומארץ הקודש.

*

ובעמדינו בענין האי צדיק וקדוש רי"י דעהאן ז"ל אשר נפל שדוד על מזבח מלחמת ד' נגד הכפירה הציונית עוד בראשית שנות השתלטותה על אדמת ארה"ק, יש הרבה לספר ולהאריך על מדת

ההערכה הנוראה של רבי עמרם זצ"ל להקדוש הזה הי"ד, בכל שנה ושנה בהגיע היא"צ כ"ט סיון, הקפיד רבי עמרם זצ"ל לקיים "דרשת התעוררות" וכינוס לזכרו הטהור, ובדרשתו היה רבי עמרם זצ"ל מאריך הרבה על גודל קדושת נפשו, וכי בזכותו נשארה פליטה גדולה להיהדות החרדית עד היום הזה, וכה דיבר רבי עמרם זצ"ל בקדשו לאמר (סיון תשכ"ו): "נפשו של הקדוש ר' יעקב ישראל דעהאן ידעה אמנם כי יש לקיים את הכתוב כמשמעו "דרשו את שלום העיר", לחפש את הידידות והשלום עם הערבים, להוציא מלבן של צדוקין, היפך משאיפת הציונים, והצליח לרכוש הידידות של הערבים שהיו מהוים כמובן עורף להגנת היהדות החרדית מידי רודפי נפשה הלא הם הציונים שלטשו עיניהם להחריב את היהדות החרדית, וכל האיום של הציונים להאביד זכרה של היהדות החרדית נפוצה אל סלע בסיועם של הערבים, שהשיג את קשרי הידידות המעולים לצורך זה".

בשנת תש"ך הכריז רבי עמרם זצ"ל, על פתיחת והקמת גמ"ח של קרן הלוואות מיוחדת שתיקרא "קרן דעהאן" ובכך להנציח את זכרו הקדוש בין החרדים היודעים להעריך ולהוקיר את פעולותיו ומאמציו לשחרורה ותקומתה של היהדות החרדית בעיה"ק, ואשר מלחמתו הקדושה נערכה בהשראת וראשות רבינו הגדול מרן הגרי"ח זאננענפעלד זיע"א, בדבריו קרא רבי עמרם זצ"ל לכל מוקירי ומעריצי זכרו של הקדוש רי"י דעהאן זק"ל לתת את ידם ולהמציא את תרומותיהם ביד רחבה כדי להגדיל ולהאדיר את "קרן דעהאן" שיהא למפעל ענקי ומזכרת נצח לזכרו הטהור.

עוד שני שבועות בלבד קודם שרבי עמרם זצ"ל נסתלק לו לעולם שכולו טוב, פרסם מודעה של "נטורי קרתא" אשר הוא בעצמו כתבה, בדבריו האריך לבאר היטב את מהות מלחמתו הקדושה של הקדוש הרי"י דעהאן זק"ל אשר בעבור כן הבינו הציונים הכופרים היטב את לב היהודי שבו מצאו לפלוח את חיציהם האכזריים, שבחכמתו הגדולה של הקדוש מצא כי העצה היחידה להצלת היהדות מידי עוקרי נפשם הציונים הכופרים, היא לעשות חזית מאוחדת של היהודים הנאמנים לד'

ולתורתו יחד עם העם הערבי, ועל זאת יצא הקצף ועמדו לרצחו נפש.

*

בשנת תשכ"ז כאשר שיטנא נצח והציונים הצליחו להגדיל את תחום ממשלתם הטמאה ולהשתלט גם על אלה המקומות שלא נכבשו עד אז תחת ידם, וכבשו והשתלטו אז על המקומות המקודשים לעם ישראל, כהכותל המערבי קבר רחל אמנו ומערת המכפלה, תוך רמיסת כל קודש רח"ל, והבלבול בקרב ההמון עם היה נורא בפרט אחרי כל ההסתות שכאילו זכו הציונים לנסים גלויים שהתרחשו למדינתם.

בתוך ימי הבלהות ישבו אז רבי עמרם זצ"ל יחד עם חבריו וידידיו הטובים בבית התבשיל של ישיבת תורה ויראה, שם היו החלונות בקומת קרקע, כששני ימים ושני לילות נשאר שם בתנאים קשים מאד, ויחד היו מתחזקים ומתפללים לד' שינצלו מכל צרה, בגשמיות וגם ברוחניות.

ויהי ביום הרביעי, כ"ז אייר תשכ"ז, הגיע אחד כשבידו כאילו בשורה טובה כי העיר העתיקה נכבשה עתה בידי הציונים, אין לתאר ואין לשער על הכאב והשבר הנורא אשר הורגש בכל חלל הבית, רבי עמרם זצ"ל יחד עם רבי אהרן קאצינעלנבוין זצ"ל ורבי דוד משה טעפ זצ"ל ועוד יבדלחט"א החליטו אז תיכף ומיד לקבל על עצמם שלא לדרוך על שטחים אלה אשר נכבשו בכח זרוע הכפירה והמרדה בד' ובתורתו, זאת למרות שנפשו של רבי עמרם זצ"ל קשורה ודבוקה היתה עד מאד במקומות הקדושים, ובפרט בכותל המערבי אשר קודם קום המדינה היה שופך רבות שם את שיחו ונפשו לפני קונו.

כצאת רבי עמרם זצ"ל מן המקום האפל והצר בו נשאר כשני ימים שלימים, עמד הכריז וזעק בקול גדול: "שלש שבועות השביע הקב"ה את ישראל, ואחת שלא ימרדו באומות העולם, אין אנו רוצים לקבל דבר מן המנהיגים הציונים, אין אנו רוצים לא את הצלתם ולא את הגנתם כלל וכלל".

וכידוע זכה אז רבי עמרם זצ"ל וחביריו לכוון לדעתו הגדולה של מרן מסאטמאר זע"א אשר נשא אז מדברותיו דברות

קודש בדרשותיו החוצבים להבות אש בסעודות ש"ק לפני קהל חסידיו, להמנע מללכת אל כותל המערבי ולשאר מקומות הקדושים שנכבשו אז על ידם, ונימק את דבריו באר היטב, הלוא המה כתובים בספרו הקדוש "על הגאולה ועל התמורה".

כמה חדשים לאחר מכן, כשהרגישו היראים את גודל ותוקף הכפירה אשר קמה לה בחציפות מאין כמותה, ובפרט בראות שגם יהודים שעד עתה עמדו בין השורות של לוחמי היהדות נגד הציונות ועתה נהפכו כקשת רמיה לצד חיילותיו של שטן ה"י, כינס רבי עמרם זצ"ל עוד כמה מחברי נטורי קרתא ויחד הסכימו לעזוב את המדינה ולצאת מתוך גבול השתלטותם, כשרבי עמרם זצ"ל בעצמו כתב בכתיבת ידו את נוסח "כתב היציאה", אשר בין הדברים כותב: "היות כי ארצנו הקדושה אשר בה ישבנו עד היום השתלטו עליה הציונים הכופרים להכריז בשם כללותם כפירה ומרידה בד' ובתוה"ק... לכן אנחנו הח"מ בהתאספנו יחד אור ליום כ"ג אלול התשכ"ז לב"ע באנו לידי החלטה שכמעט אי אפשר בשום אופן להחזיק מעמד בתוך גבולות השתלטותם, וכל הנמצא אתם תחת רשותם מובלע וכלול בכפירתם ומרדתם שהנהגתם מכרזת, ועל ידי כל שטחי החיים וצרכיהם שמנוהלים ומסופקים על ידם, ואין לנו שום עצה אחרת כי אם לצאת מתוך גבולות השתלטותם ולהשתדל לצאת בצווחת חדא ולכוון שם צבור מובדל בפומבי מכל הנסחבים אחרי הציונים ומדינתם ומכל הפונים עורף לתוה"ק ולהרים משם מלחמת היהדות נגד הציונות ומדינתם כי אנו מבחוץ בני חורין מהשתלטותם".

על החתום בא הראש וראשון רבי עמרם זצ"ל, ואתו עמו פרוח כהונה לוחמי מלחמות ד', שברובם קיימו את הדבר למעשה ועזבו את המדינה.

רבי עמרם זצ"ל עשה אז פעלים אין לצאת ולעזוב את המדינה, היה אצלו המדובר להתיישב בצרפת וגם השתדל לקבל אישור מהקונסוליא הצרפתית על כך, אך ממשלת צרפת משום מה לא יכלה אז לתת את הסכמתה, ובין כך ובין כך לא יצא הדבר לפועל.

אמנם למעשה חיזק ועודד רבי עמרם זצ"ל בכל לבו ונפשו, את רוחם של אלה שהסכימו לעזוב ולצאת את אר"י הכבושה תחת ידם הטמאות לעבר אנגליא או ארה"ב, וכל ימיו היה רבי עמרם זצ"ל מקושר איתם בברית אהבה ואחוה ובפרט לאלה שהמשיכו ממקומם ללחום את מלחמת היהדות והאמונה נגד כפירת הציונות.

מן תקופת מלחמת הציונים הנקרא "ששת ימי האפילה" שהיתה בשנת תשכ"ז, ועד ראשית שנת תשל"ד מה שנקרא על ידם "מלחמת יום כיפור", היה המורגש כי יד "הכבושים" הציונים על העליונה ויד הערבים "הכבושים" על התחתונה, ובהיות שבתקופת ששת שנים אלה הרגישו הערבים את עצמם כל כך מבוזים ונשפלים בכל תחום המדינה, אשר על כן היו נוהגי רכבי הערבים נוהגים להנמיך ולהוריד בהרבה את הסכום של הנסיעות עם ה"טעקסיס" שלהם, ודבר זה לא היה ביכלתו של רבי עמרם זצ"ל לסבול, אין שהצליחו הציונים הכופרים במרדתם באומות עד כדי כך להביא מין שפלות ובזיון כזה להעם הערבי הנשפלים וכבושים תחת יד השתלטותם, בכח הזרוע והאכזריות, נגד המוסר והיושר ונגד דעת התורה, ולכן אף שבכל עת הקפיד רבי עמרם זצ"ל לנסוע בטעקסיס של ערבים ולקנות מהם מפני דרכי שלום, אבל באותה עת הקפיד שלא לנסוע ב"טעקסיס" של השכנים הערבים, ונמוקו עמו כדי שלא ירגיש בעצמו איזה הנאה כל שהיא משפלותו של העם הערבי תחת העם הציוני הכופר ומורד בד' ובתוה"ק רח"ל.

במלחמת יום הכיפורים תשל"ד נחלו אז הציונים מפלה גדולה, כמה אלפים חיילים ציונים נפלו אז על מזבח הציונות ה"י וכמובן שהכאב והצער היה גדול מאד, אך יחד עם כאב זה, היה רבי עמרם זצ"ל גם מביע את שמחתו הגדולה והעצומה שהע"ז הציונית נחלה מפלה וכח הסט"א נחלשה במדה גדולה וגדושה, עד כדי כך שבחוה"מ פסח תשל"ד כאשר התקיים בשכונת "מאה שערים" שמחת החג לרגל מלאות מאה שנה ליסוד שכונה פנת יקרת זו, דרש שם רבי עמרם זצ"ל והביע את שמחתו הגלויה על בזיון העבודה זרה של ה"כוחי ועוצם ידי" הציוני והחילול השם

הנורא שעושים הציונים, ושבודאי ע"י מפלה זו נתרומם כבוד שמים, ויצאו אח"כ בתופים ובמחולות ברחובה של עיר.

*

היה זה בחודש אייר שנת תשל"ד, כחודשיים קודם ההסתלקות של רבי עמרם זצ"ל, כאשר נסגרה מחלבת "רענן" שהיתה מספקת חלב ומוצרי חלב לציבור היהדות החרדית, ונפרץ אז פרץ בחומת היהדות להכשיר את מחלבות תנובה ע"י ועד הכשרות של העדה החרדית הירושלמית.

רבי עמרם זצ"ל לא ויתר ולא הרפה, הוא עצמו היה מתנזר גם מ"ביצה" של חֲבֵרַת תְּנוּבָה, לא רצה לגעת בביצה או בקליפתה כי החותם של תנובה היה רשום על קליפתה, כל שכן להספיק מוצרי חלב מהחברה הציונית המחללת כל קודש מאן דכר שמיה.

לא זו בלבד, אלא שבעת ההיא בעת מתן ההכשר התקיימו כמה אסיפות בהן ישבו אנשי "העדה החרדית" עם ראשי "תנובה" המומרים והכופרים, רבי עמרם זצ"ל אשר כל כולו היה אש להבה פרסם אז מודעה ברורה עם מילים ספורות, תחת הכותרת "עת לעשות לד' הפרנו תורתך" וז"ל: "עת שלמען כבוד ד' מותר פעם להפר גם מצוה של תורה, אבל למען הידור בכשרות מאכל איזו שהוא, להפר כבוד ד', לבא עי"ז אפילו אם רק לידי פגישות בשיוון נפש עם עוקרי תורה, הכופרים ומורדים בד' ובתורתו, שומו שמים! הלזאת נוצרנו?! אל יעלה על הדעת, שכזאת יעלה ח"ו, ורבי עמרם זצ"ל מסיים את סוף דבריו: "תרעש ותרגש הארץ וכזאת, הי' לא תהי' בעז'ה'".

ויכוחים סוערים התקיימו באותן הימים, כשרבי עמרם זצ"ל לא נמנע עצמו לגשת אליהם ולעוררם על גודל משגתם בפירצה נוראה זו של נתינת "הכשר" על גבי חותם של מרידה במלכות שמים, ראשי ועד הכשרות הצטדקו כי היות ונסגרה החברה הקודמת שהספיקה לציבור החרדי מצרכי חלב, הרי באין ברירה הכשירו את חברת "תנובה" בפרט שהרי גם טף ונשים זקוקים להם, אך רבי עמרם זצ"ל לא הרפה וטען כי עדיין אין בכך כל היתר להכשירם לבוא בקהל, בהוסיפו "כי מוטב שלעת עתה לא יהא להם לנשים ולקטנים לאכול

מאכלי חלב, ובלבד לא להכשיר את חותם המרד בד' ובתורתו הק'".

*

התמסרותו הגדולה לחיזוק גברי הצניעות והשתדלותו בכל כוחו למחות נגד פורצי גדי הצניעות היתה מן המפורסמות, מנהג קבוע היה לו להכריז ולדרוש ברחובות ובשווקים על חובת שמירת הצניעות, פעמיים בשבוע היה הולך וצועד יחד עם הרה"צ רבי יצחק דוד גוטפארב זצ"ל ולהבחל"ח, בנו הגדול הרה"צ ר' אורי שליט"א, הרה"ג ר' אברהם יעקב עפשטיין שליט"א והרה"ג ר' מרדכי הלוי ווייס שליט"א ועוד, וגם עד יומו האחרון - אותו היום שנכנס לבית החולים, קיים רבי עמרם זצ"ל את מנהגו זה ועמד ליד השער של מאה שערים למחות ולהתריע נגד הפריצות, והתחנן לפניו שתעזובנה את התלבושת הפרוצה הבזויה ותשובנה ללכת בתלבושת צנועה כראוי לבנות ישראל, כל כבודה בת מלך פנימה.

עמידתו על משמר הצניעות לא התבטאה רק בכך, כי אם גם בביתו עמד ושמר מכל משמר כי לא ישנו שום שינוי כל דהוא ממנהג הצניעות והקדושה הנהוגים בירושלם עיה"ק, וכאשר קרה פעם והבחין על אחת מבנותיו הקטנות ששערותיה היו סדורות לה שלא כפי דרכי הצניעות הנהוגים, לקח רבי עמרם זצ"ל את המספריים, וגילח את כל שערותיה מהחל ועד כלה... כך שלא היה עוד שום הוה אמינא אצל אף אחד מבני המשפחה לשוב ולעשות עוד כדבר הזה.

כמ"כ - מספרים נכדו - כי קרה פעם והבחין על אחת מבנות המשפחה איזה שינוי כל שהוא במלבושי הצניעות, שלא כפי שנהגו אמותנו מדור דור, היה זה בליל שב"ק ורבי עמרם זצ"ל שהגיע הביתה כדי לקדש על היין כמצות היום, ויהי כאשר הבחין בכך ביקש בדרכי נועם לתקן את המעוות כדת משה ויהודית, וכאשר לא הועילה בקשתו גילה את דעתו כי יחכה עד שיתוקן הדבר ורק אז יעשה "קידוש"...

רבי עמרם זצ"ל התיישב על מקומו זמן מה כשהוא יושב ולומד, עברה שעה ועוד שעה ורבי עמרם זצ"ל כבר עמד ממקומו כדי לישיב על משכבו בלא שיטעום כלום לכבוד שבת, רק אז נודע לו לשמחתו

הגדולה כי ביכלתו לעשות כבר "קידוש", היות שנגדרה הפרצה וקדושת הצניעות חזרה ב"ה למקומה.

*

רבות התמסר רבי עמרם זצ"ל למען הדור הצעיר, המשך של הכלל ישראל, הוא דאג עבור הקטנים שיתחנכו בדרך ישראל סבא, רבי עמרם זצ"ל - יחד עם הרה"צ רבי מאיר כהן זצ"ל - קיבל על עצמו התפקיד החשוב, לקבץ בל"ג בעומר את ילדי ישראל לעשות "חאלאקע", ובשמחה של רקודים וזמרה בלוי תומורת, נעשה מידי שנה בשנה החאלאקעס בירושלם בהמון חוגג בהשתתפותו של רבי עמרם זצ"ל.

למען המסרה להנחיל את דרך התורה והמסורה לצעירי הצאן החרדים על דבר ד', הקים במשך השנים חדרות רבות, אם זה "חנוך לנער - תורה ויראה", "במסילה נעלה", "מגודלים בנעוריהם" ועוד כאלה רבות, ורבות נזקף לזכותו המשך הדורות של גידולי ירושלם עיה"ק על מסורת ישראל סבא.

על חביבותו הגדולה לא רק ליהודים מבוגרים אשר זאת הלא הוא מן המפורסמות, בפרט במצות "הכנסת אורחים" אשר ביתו היה פתוח לכל אחד באשר הוא ובכל שעות המעל"ע, אלא אף לילדי תשב"ר, צעירי הצאן העולים על דרך ד', ועל כך מספר אחד מאנשי ירושלם כי פעם בצהרי יום השבת פגש ברבי עמרם זצ"ל התוהה ומחפש אחר איזה דבר, לשאלת האיש מה הינו מבקש השיב רבי עמרם זצ"ל, כי קודם לכן ראה מחלון ביתו שבבתי אונגארין, ילד קטן אחד אשר תלש עשב רח"ל מן הקרקע, שמסתמא עשה זאת ללא יודעין כי הדבר אסור כי שבת היום לד', ואשר על כן מחפש הוא אחר הילד הזה להוכיחו ולהזהירו על זה.

ושוב מעשה בנער קטן אחד שהגיע פעם לבית הכנסת "קהל יראים" היות ששמע על שמעו של רבי עמרם בלויא זצ"ל ומאד היה חפץ לראותו, הילד ההוא נכנס להתפלל שם והתיישב על אחד המקומות, והנה יד אחת מושטת לעברו הקורא לו בחביבות ובנעימות "שלום עליכם" "מה שלומכם", הנער לא התאפק ושאל: "מהיכן מכיר אותי מר", אך התשובה לא איחרה לבוא: "הלא לפני כשלש אלפים שנה עמדנו שינוי יחד

על הר סיני, עד מהרה נתברר לו שהעומד על ידו, הינו אותו רבי עמרם זצ"ל אשר כה חפץ היה לראותו...
אנשי ירושלים מספרים מזכרונם כאשר בשעתו היו בין ילדי החברה "מגודלים בנעוריהם", ובימות החנוכה בשעות הצהריים היו כל ילדי החברה מתאספים בביתו של רבי עמרם זצ"ל, והוא היה עומד על גביהם כשהוא מלמד להם בנעימות ובהתלהבות, את השיר הידוע של "נטורי קרתא":

ד' הוא מלכנו -

ולו אנו עבדים

תורתנו הקדושה חוקתנו -

ולה הננו נאמנים

בשלטון מינים כופרים -

אין אנו מכירים

למרותם ולממשלתם -

אין אנו נכנעים

חוקותיהם ופקודותיהם -

אינם מחייבים

בדרך התורה נלך -

באש ובמים

בדרך התורה נלך -

לקדש שם שמים.

אגב כדאי לציין במה שנוגע לשיר מפורסם זה של "ד' הוא מלכנו", היה זה בחודש תשרי תש"ט כאשר שלושת האסירים - הראשונים מאז קום מדינתם הטמאה חדשים ספורים קודם לכן - אשר נאסרו בגין הכרזתם "איני מכיר" בשלטון הציוני וחוקיה, ה"ה הרה"ג ר' חיים קאצינעלנבויגן זצ"ל, הרה"ג ר' אהרן בצלאל טורנהיים זצ"ל ואחיו יבדלח"ט הרה"ג ר' בעריש שליט"א, שהיו אז צעירי ימים וישבו יחד משך חודש ימים בבית הכלא הציוני על "חטאם" זה.

בישבם יחד אסורים למען כבוד שמו ית', עלה בדעתו של ר' אהרן בצלאל זצ"ל את אותו הניגון הידוע על המילים של "ד' הוא מלכנו", ושוב כאשר זכו לצאת מאפילה לאורה לימדו את הניגון הנפלא הזה לאחרים.

כשמוע רבי עמרם זצ"ל את אותו הניגון, נתפעל כל כולו עד שהתבטא על ניגון זה כי הוא כעין "פתקא משמיא"!

כדאי לציין כי מרן הגאון בעל החזון אי"ש זצוק"ל שלח בשעתו שליח מיוחד עם סך עשרה לא"י אל האסירים, בצירוף דברי עידוד וברכה לחזק את לבם הטהור.

*
אנו תפילה, יתעוררו נא זכויותיו וצדקותיו אשר עשה, להשאיר שם ושאירת לאמת ואמונה, להשאיר תורה שתהא תורת ד', לא תורת משרדי המדינה רח"ל, לזכור חורבנות הרבנות הרשעית ורבני המועצות "הדתיות", לא לחנוף לרשעים או לרבניהם אשר עמהם, לא להתחנף לכופרים ול"ראשי עירוות" במסיבה אחת על חשבון התורה.

ישאר זכרונו של רבי עמרם זצ"ל, מדותיו המופלגות אשר הדריכוהו, להזכירנו עקבותיו ועמידתו האיתנה, למען נלך אחריהם בזמנינו זה שנתקיים בנו דברי הכתוב "אם לא תדעי לך היפה בנשים צאי לך בעקבי הצאן ורעי את גדותיך על משכנות הרועים" וכפי רש"י: "בין משכנות שאר הרועים שאת אצלם וזה הדוגמא אם לא תדעי לך כנסייתי ועדתי היפה בנשים בשאר אומות איכה תרעי ותנצלי מיד המציקים לך להיות ביניהם ולא יאבדו בניך התבונני בדרכי אבותיך הראשונים שקבלו תורתו ושמו משמרתו ומצותו ולמי בדרכיהם ואף בשכר זאת תרעי גדותיך אצל שרי האומות".

שוא לכם משכימי קום וגו' (תהלים קכ"ז ב.). נ"ל כי אמרו חז"ל (כתובות ק"א ע"א) שלש שבועות השביע הקב"ה את ישראל ואחת מהן שלא ידחקו את הקץ, ולכאורה אינו מובן מה דחיקת הקץ. ופרש"י ג"כ אינו מובן דמה הוא הגבול של בקשת רחמים.

אבל נ"ל דדחיקת הקץ היינו כעין דוחק את השעה (ברכות ס"ד ע"א) כמו שהי' בש"צ ימ"ש וזכרו שר"י, שלא יאחזו עצמן בהבל קודם ביאתו ויאמרו שזה הוא רק מי שיקבץ הגליות ויבנה ביהמ"ק יאמינו בו, וזהו ברור לדעתי כי הרשעים המקדימין בהבל הם גרמו אריכות הגלות בהרשעים להרבה מישראל מאוד מאוד אבל למה זה וכו'. והנה השכמה עד"מ כמו הקדמה כמו וישכם אברהם בבוקר זריזין מקדימין, והיינו שוא לכם משכימי קום ר"ל שהם משכימין הקום הרומז על הגאולה קום בתולת ישראל בשקר ובהבל קודם זמנו ועי"ז בעוה"ר מאחרי שבת כי מאריכות הגלות.

אוכלי לחם העצבים, כי בט' באב שהכל מתענין ומתאבלין ועצבין על החורבן הם אוכלים ושמחים כידוע, ושוא יאמרו הרשעים כי בזה מעוררין ישראל מהסיח דעתם מהגאולה, לזה אמר כן יתן הגאולה באמת לידידו ישראל שנה בעת שהם ישינים ומסיחים דעתם כאמרם ז"ל ואתם הרשעים מה לכם והבן, כי זה רמז אמיתי שרמז דוד המלך ע"ה ברוח קדש.

(תפלה למשה לבעל הישמח משה)

גדר בעדי ולא אצא הכביד נחשתי (איכה ג, ז), ע"פ דברי חז"ל השבעתי אתכם, שלש שבועות השביע הקב"ה לישראל, א' שלא יעלו בחומה ושלא ימרדו וכו', ואמר כי גדר בעדי ולא אצא, מחמת השבועות כדאיתא בגמרא אמר הקב"ה אם מקיימין ישראל את השבועות, ואם לאו אני מתיר את בשרכם, ולזה אמרו שאם גדר בעדי לקיים השבועה, אבל הכביד נחשתי, כי הכשדים היו מכבידים העול.

יתן בעפר פיהו, יתן למכהו לחי, כי לא יזנח לעולם ה' (איכה ג, כט-לא), אם היום נושאים את עול האומות, מחר ירצו את עונם.

יתן למכהו לחי ישבע בחרפה (איכה ג, ל), ירצה: כי בראות א' מן אומות העולם הבא להכות את ישראל על לחיו, והישראל נותן לו לחי ומזמינו לקבל ההכאה, אז ישבע הגוי בחרפה היא שנחרף הישראל וימנע להכותו, ועצה טובה השמיענו בגלותינו.

(שער הפסוקים להאר"י הק')